

2409000302020005
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
BACHELOR OF RURAL STUDIES (FIRST YEAR)
(SECOND SEMESTER)
MAJOR : 2 RURAL DEVELOPMENT
MANAGEMENT-LEVEL 2

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks:50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **BACHELOR OF RURAL STUDIES (FIRST YEAR) (SECOND SEMESTER)**
 - b. Name of the Subject : **MAJOR : 2 RURAL DEVELOPMENT MANAGEMENT-LEVEL 2**
 - c. Subject Code No : **2409000302020005**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
 3. Figures to the right indicate full marks of the question.
 4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

- Q.1** માનવ સંસાધન પરિકલ્પનાનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી, ગ્રામીણ વિસ્તારના વિકાસમાં માનવસંસાધન કઈ રીતેમહત્વનું સાબિત થાય છે, તેની ઉદાહરણ સહીત સમજૂતી આપો. **12**

અથવા

ગ્રામવિકાસ કાર્યક્રમની સફળતામાં વ્યવસ્થાપનના પાસાઓની ભૂમિકા વિષે વિગતે ચર્ચા કરો.

- Q.2** ભારતીય અર્થવ્યવસ્થાના વિકાસમાં કૃષિક્ષેત્રની ભૂમિકા અને મહત્વ – વિષે ચર્ચા કરો. **12**

અથવા

સ્વૈચ્છિક સંસ્થાનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરી, સ્વૈચ્છિક સંસ્થાના પ્રકારો વિષે ચર્ચા કરો.

Q.3 સહકારી સંસ્થાઓના પ્રકાર જણાવી, સહકારી મંડળીના પેટા કાયદા અને સહકારી મંડળીની રચના વિષે માહિતી આપો. **12**

અથવા

વ્યવસ્થાપનની જરૂરિયાત શા માટે છે તે જણાવી, વ્યવસ્થાપનના પાસાઓની વિગતે સમજૂતી આપો.

Q.4 નોંધ લખો.(કોઈ પણ બે) **14**

1. વ્યવસ્થાપનનું કૃષિમાં મહત્વ
2. વ્યવસ્થાપનના મૂળતત્વો
3. સ્વૈચ્છિક સંસ્થાની રચના.
